

การประยุกต์ใช้สุนทรียศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์
ในงานสอบบัญชี กรณีศึกษา: สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5
APPLYING APPRECIATIVE INQUIRY TO INCREASE EFFECTIVENESS OF
ELECTRONICS WORKING PAPER FOR AUDIT MANAGEMENT CASE STUDY:
COOPERATIVE AUDITING OFFICE REGION 5

จิรสุดา ศรีกุล¹
ภิญโญ รัตนพานิช²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาประสบการณ์ด้านบวกของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในการนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารงานสอบบัญชี และจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ร่วมกับทฤษฎีการโค้ชแบบคลาสสิก และการวิเคราะห์ส่ออาร์ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยจุดร่วมสิ่งที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มุ่งหวังเกี่ยวกับกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ คือ 1) ต้องการให้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์สามารถใช้งานได้ง่าย มีความชัดเจน และใช้งานได้เร็วขึ้น 2) มีการให้ความรู้และฝึกอบรมบุคลากรในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทั้งผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีทุกคน 3) มีคู่มือประกอบการใช้งานโปรแกรมกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับแต่ละธุรกิจ 4) มีอุปกรณ์และเครื่องมือสนับสนุนการใช้งานที่เพียงพอ เช่น สแกนเนอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และ 5) มีการเชื่อมโยงข้อมูลจากโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่เป็นกระดาษทำการขึ้นมาตรวจสอบได้ และสามารถเรียกทำงานได้ทุกที่ หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ส่ออาร์ (SOAR Analysis) ร่วมกับการระดมความคิดจากผู้สอบบัญชี และหัวหน้าสำนักงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี ได้จำนวน 4 โครงการ คือ โครงการที่ 1 เล่าให้ฟัง ทำให้ดู โครงการที่ 2 คู่มือการใช้งานโปรแกรม EWP อย่างง่าย โครงการที่ 3 บอกเล่าเก้าสิบ และโครงการที่ 4 สร้างทีมงานให้ความรู้โปรแกรม EWP ระดับภาค โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการ 65,150 บาท หลังจากทดลองโครงการเล่าให้ฟัง ทำให้ดู พบว่า ผู้สอบบัญชีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครพนม 2 ท่าน สามารถส่งแฟ้มงานด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นผลสำเร็จ

คำสำคัญ: สุนทรียศาสตร์ ส่ออาร์ ประสิทธิภาพ กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

Abstract

This study was conducted with the aim of discovering the positive experiences of Cooperative auditors in utilizing electronic audit work papers for the purposes of audit management of the Cooperative Auditing Office Region 5 in order to prepare guidelines seeking to increase effectiveness of electronic work papers. To accomplish these objectives the study applied classical coaching theory in combination with appreciative inquiry theory and SOAR analysis. Following interviews with 44 participating auditors, the common responses revealed a number of recommendations: i) Electronic work papers should be clear, simple, and readily available for use; ii) Education and training in the use of electronic work papers should be given to all Cooperative Auditing Department audit staff; iii) Equipment required to support the effective use of electronic work paper scanners and computers must

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40000
E-mail: jeera_srikul@hotmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

be provided; iv) Each business type requires specific electronic work paper software, for which a manual must be provided, and v) Program data from the Cooperative Full Pack Accounting Software should be networked to allow documentation to be accessed from all offices. SOAR analysis was carried out using the data obtained, while a brainstorming session was held for administrative managers and auditors in order to compile guidelines to increase effectiveness of electronic work papers in audit management. This required the preparation of working documents to support the system of electronic work papers, and comprised four projects to ease the implementation of the system for audit staff as follows: i) Presentation and introduction to the system; ii) Development of a simple system manual; iii) Providing information, and iv) Improving teamwork through regional training. The total budget for the implementation of these four projects is expected to be 65,000 baht. After Presentation and introduction to the system project, 2 Cooperative auditors were successes.

Keywords: appreciative inquiry, SOAR, Effectiveness, Electronic working paper, Cooperative Auditing Office Region 5

บทนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีภารกิจหลักในการดำเนินการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจสอบงบการเงินของสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต้องจัดทำกระดาษทำการเพื่อเป็นเอกสารหลักฐานที่มีความสำคัญ ว่าได้มีการออกแบบและใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสม จนสามารถได้ข้อสรุปต่อการแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด แต่เดิมนั้นในการปฏิบัติงานผู้สอบบัญชีใช้กระดาษช่วยจดบันทึก ซึ่งทำให้เกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากร เกิดความไม่สะดวกในการจัดเก็บเอกสาร รวมถึงต้องจัดหาสถานที่สำหรับจัดเก็บเป็นจำนวนมาก และเกิดความไม่สะดวกในการค้นหาหรือรวบรวมข้อมูลการตรวจสอบจากปีก่อน และที่สำคัญขาดการวางแผนงานสอบบัญชีที่ดี ทำให้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้นการทำงานไม่เป็นไปตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ต้องปฏิบัติตามภารกิจอื่นตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย ที่รัฐมนตรีมอบหมายในการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรและประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตร ได้มีความรู้ด้านการเงินการบัญชี ทำให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีภารกิจด้านงานตรวจสอบบัญชี และงานด้านการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเงินการบัญชี แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ทำให้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้น การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง ยังส่งผลให้มีการปฏิบัติงานเกินเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการในการปฏิบัติงาน โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ โดยใช้โปรแกรมระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Working Paper: EWP) ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อการบริหารงานสอบบัญชี รวมถึงความสามารถใช้บริหารจัดการเวลา และจัดการทรัพยากรของผู้สอบบัญชี ส่งผลให้มีการปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้น รวมทั้งยังช่วยลดพื้นที่การจัดเก็บรักษากระดาษทำการที่เป็นเล่มรายงานด้วย นอกจากนี้ยังสามารถจัดทำเป็นฐานข้อมูลกลาง ฐานความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสหกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วประเทศซึ่งถือว่าเป็นลูกค้าของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ก็จะได้รับประโยชน์โดยได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง แม่นยำและมีความรวดเร็วมากขึ้น [1]

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีนโยบายในการดำเนินงานด้านงานสอบบัญชีต้องมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล จึงได้กำหนดให้ภายใน ปี พ.ศ. 2560 ผู้สอบบัญชีต้องส่งแฟ้มงานสอบบัญชีด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ ได้ครบทุกคน [2] จึงทำการดำเนินการนำร่องโครงการโดยนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้สอบบัญชีทั่วประเทศ จำนวน 326 คน ทดลองใช้ ปรากฏว่าปริมาณการใช้ยังไม่เป็นที่ยอมรับในองค์กร ผลจากการรายงานติดตามผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี พบว่ามีผู้สอบบัญชี จำนวน 130 คนเท่านั้นที่สามารถส่งแฟ้มข้อมูลการตรวจสอบได้เป็นผลสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39.87 ของจำนวนผู้สอบบัญชีที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น สำหรับพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 พบว่ามีผู้สอบบัญชีสหกรณ์เพียงจำนวน 2 คน จาก 35 คนที่เข้าร่วมโครงการที่สามารถส่งแฟ้มข้อมูลการตรวจสอบได้เป็นผลสำเร็จ เป็นสัดส่วนที่น้อยมาก

จากการศึกษาของณศยา ชาวเวียง [3] พบว่า ผู้สอบบัญชีที่มีทัศนคติเชิงบวกมีการยอมรับในการนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการตรวจสอบบัญชีได้ดีกว่าผู้ที่มีทัศนคติเชิงลบ [4] ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการนำเสนอทฤษฎีสารสนเทศซึ่งเป็นการค้นหาประสบการณ์เชิงบวก ความประทับใจ และสิ่งดีๆ [5] มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชีของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหาประสบการณ์ด้านบวกของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในการนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารงานสอบบัญชี
2. เพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

วิธีดำเนินงาน

1. การค้นหาประสบการณ์ด้านบวกของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในการนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารงานสอบบัญชี

การค้นหา (Discovery) เริ่มจากศึกษา และค้นคว้าเอกสารข้อมูลทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการแบบโค้ชคลาสสิก (Heron Model) และการประยุกต์ใช้สุนทรียศาสตร์ในการออกแบบคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ หรือแลกเปลี่ยนเรื่องราวต่าง ๆ โดยการใช้คำถามเชิงบวกแบบไม่มีเงื่อนไข เพื่อค้นหาประสบการณ์ที่ดีที่สุดหรือจุดเปลี่ยนที่ทำให้ทำงานได้ดีขึ้น และเร็วขึ้น ความสุขในการทำงาน สิ่งที่มีหวังในองค์กร และสิ่งที่มีหวังจากการทำงานด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นจุดรวม และจุดโดดเด่น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่าง ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อทำการสัมภาษณ์ ทั้งสิ้น จำนวน 44 คน แบ่งได้ดังนี้

1. ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 35 คน
2. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ รวม 8 จังหวัด ได้แก่ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ขอนแก่น, บึงกาฬ, นครพนม, สกลนคร, หนองคาย, หนองบัวลำภู, อุดรธานี และเลย
3. หัวหน้ากลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

1.2 คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

การออกแบบคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะใช้หลักของสุนทรียศาสตร์ในการตั้งคำถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาตอบได้อย่างเสรีตามความพอใจ มีหัวข้อคำถาม 2 ชุด ดังนี้

คำถามชุดที่ 1 สำหรับหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และหัวหน้ากลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี มี 1 คำถาม คือ

- ท่านมีวิธีการหรือประสบการณ์สอนงานผู้สอบบัญชีให้สามารถทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย
- คำถามชุดที่ 2 สำหรับผู้สอบบัญชีสหกรณ์ มี 4 คำถาม คือ
- จุดเปลี่ยนที่ทำให้คุณทำงานได้ดีขึ้นและเร็วขึ้น มีอะไรบ้าง
  - เคยรู้สึกสบายใจหรือสุขใจที่ได้ทำงานในช่วงไหน เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น
  - สิ่งที่มีหวังเกี่ยวกับองค์กร คืออะไรบ้าง
  - สิ่งที่คุณมีหวังเกี่ยวกับกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ คืออะไรบ้าง

เมื่อทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาจนครบแล้ว นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ และสรุปประเด็นสำคัญ และดำเนินการตามหลักการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อนำผลสรุปแยกเป็น 2 กลุ่มปัจจัย ได้แก่

1. กลุ่มปัจจัยที่เป็นจุดร่วม (Convergences) คือปัจจัยที่มีความถี่มาก โดยกำหนดปัจจัยจุดร่วมต้องมีผู้มีส่วนร่วมที่มีความคิดเห็นคล้ายกันตั้งแต่ 4 คน ขึ้นมา
2. กลุ่มปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น (Divergences) คือปัจจัยที่มีความถี่น้อย โดยกำหนดปัจจัยโดดเด่น มีผู้มีส่วนร่วมที่มีความคิดเห็นคล้ายกันตั้งแต่ 3 คน ลงไป

2. เพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

2.1 การวาดฝัน (Dreaming) เมื่อค้นพบข้อมูลจากขั้นตอนค้นหา โดยนำปัจจัยที่เป็นจุดร่วม และจุดโดดเด่นที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปขยายผลต่อ หรือสานต่อความฝัน โดยสิ่งที่วาดฝันนั้นต้องสามารถปฏิบัติได้จริง และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ โดยการวิเคราะห์ข้ออาร์

2.2 การออกแบบ (Designing) เป็นขั้นตอนในการทำให้สิ่งที่วาดฝันไว้เป็นจริง โดยพิจารณาจากจุดแข็งและโอกาสที่ได้จากการวิเคราะห์เครื่องมือต่างๆ ในขั้นตอนของการค้นหา และการวาดฝันเพื่อทำให้สิ่งที่ฝันไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยทำการวางแผนออกแบบโครงการขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงตามหัวข้อที่ได้จัดทำขึ้น โครงการการที่ออกแบบขึ้นต้องสามารถนำมาใช้ได้จริง

2.3 การลงมือทำ (Destiny) เป็นการนำแผนโครงการต่างๆ ที่ได้ออกแบบไว้แปลงไปสู่การปฏิบัติใน ส่วนนี้ ผู้ศึกษาจะมอบแผนโครงการที่จัดทำขึ้นให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 เป็นผู้ดำเนินการต่อซึ่งจะมอบหน้าที่ให้แก่กลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มพัฒนาการเรียนรู้อ และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ได้ปฏิบัติร่วมกัน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้น

ผลการวิจัย

1. ประสบการณ์ด้านบวกของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในการนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารงานสอบบัญชี

1.1 การโค้ชแบบคลาสสิก (Heron Model) เนื่องจากเป็นการโค้ชแบบง่ายๆ ที่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมและยกระดับความสามารถของคนได้อย่างรวดเร็ว [5] ซึ่งการสอนงานของหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ หัวหน้ากลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี มีดังนี้

1) การสั่งให้ทำ ต้องปฏิบัติตามนโยบายกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีการมอบหมายงานให้ผู้ช่วยชัดเจน และมีการติดตามงาน

2) การให้ข้อมูล มีการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีที่ทำให้การทำงานสะดวกขึ้น มีความรวดเร็วขึ้น ต้องมีการให้ความรู้ในสิ่งใหม่ๆ แนะนำให้ผู้สอบบัญชีศึกษาเพิ่มเติมทบทวน และประโยชน์ของการใช้โปรแกรม EWP

3) การเผชิญหน้า ผู้สอบบัญชีต้องทดลองปฏิบัติจริง มีความใส่ใจเรียนรู้วิธีการใช้งาน ต้องมีสนใจในเรื่องของไอที หากติดขัดตรงไหนให้กลับมาทบทวนการทำงานใหม่อีกครั้ง

4) ความรู้สึก ต้องให้การยอมรับถึงการเปลี่ยนแปลงในขบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อให้ก้าวทันตามเทคโนโลยี

5) การพาวิเคราะห์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สอบบัญชี มีการจัดอบรม โดยผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีการสอนการใช้โปรแกรม EWP

6) การสนับสนุน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน เช่น โปรแกรม Excel โปรแกรม EWP โปรแกรม CATS โปรแกรม ACL เป็นต้น ทำให้ทำงานได้เร็วขึ้น

1.2 จุดเปลี่ยนที่ทำให้ทำงานได้เร็วขึ้นและดีขึ้นพบว่า ปัจจัยจุดร่วมที่เป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ผู้สอบบัญชีทำงานได้เร็วขึ้นและดีขึ้น ได้แก่ 1) การได้รับคำแนะนำจากผู้รู้ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ผู้มีประสบการณ์ 2) การเข้ารับการฝึกอบรม 3) ตำราและคู่มือในการปฏิบัติ ระเบียบคำสั่งต่างๆ 4) มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน เช่น โปรแกรม Excel โปรแกรม EWP โปรแกรม CATS โปรแกรม ACL เป็นต้น 5) มีการทำงานเป็นทีม เช่น เพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างาน 6) การคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 7) มีผู้ช่วยสอบที่มีความสามารถ 8) การนำประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานมาปรับใช้ 9) การเปลี่ยนมุมมองเป็นมองเชิงบวก 10) ตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น

1.3 สิ่งที่ทำให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มีความสุขในการทำงาน พบว่า ปัจจัยจุดร่วมที่ทำให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มีความสุขในการทำงาน ได้แก่ 1) งานสำเร็จลุล่วง และส่งงาน 2) ได้รับการชื่นชม และการยอมรับจากสหกรณ์ 3) ปริมาณเหมาะสม เมื่อทำงานสอบบัญชีแล้วไม่มีงานอื่นเข้ามาแทรก 4) ได้รับการยอมรับจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน และ 5) เมื่อได้ทำประโยชน์มอบคืนสู่สังคม

1.4 สิ่ง que ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มุ่งหวังเกี่ยวกับองค์กร พบว่า ปัจจัยจุดร่วมสิ่ง que ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มุ่งหวังเกี่ยวกับองค์กร ได้แก่ 1) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มุ่งเน้นงานที่เกี่ยวกับการสอบบัญชี 2) งานสอบบัญชีได้คุณภาพและมาตรฐาน 3) องค์กรมีชื่อเสียงที่ดีและได้รับการยอมรับ และ 4) การจัดแบ่งหน้าที่และจัดสรรอัตราค่าจ้างตามโครงสร้างใหม่ให้มีความชัดเจน

1.5 สิ่ง que ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มุ่งหวังเกี่ยวกับกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ปัจจัยจุดร่วมสิ่ง que ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มุ่งหวังเกี่ยวกับกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้ 1) กระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ใช้งานได้ง่าย มีความชัดเจน และใช้งานได้เร็วขึ้น 2) การให้ความรู้และฝึกอบรมบุคลากรในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทั้งผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยทุกคน 3) คู่มือประกอบการใช้งานโปรแกรม EWP แต่ละธุรกิจ 4) มีอุปกรณ์และเครื่องมือสนับสนุนการใช้งานที่เพียงพอ เช่น สแกนเนอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และ 5) ลิงค์ข้อมูลจากโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่เป็นกระดาศทำการขึ้นมาตรวจสอบได้ และสามารถเรียกทำงานได้ทุกที่

2. แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

จากผลการวิเคราะห์สออาร์ (ตารางที่ 1) ร่วมกับการระดมความคิดจากผู้สอบบัญชี และหัวหน้าสำนักงาน นำมากำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี ได้จำนวน 4 โครงการ คือ โครงการที่ 1 เล่าให้ฟัง ทำให้ดู โครงการที่ 2 คู่มือการใช้งานโปรแกรม EWP อย่างง่าย โครงการที่ 3 บอกล่าเก้าสิบ และโครงการที่ 4 สร้างทีมงานให้ความรู้โปรแกรม EWP ระดับภาค โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการ 65,150 บาท เมื่อดำเนินการครบทุกโครงการแล้วคาดว่าในปี 2560 ผู้สอบบัญชีสังกัดสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 สามารถส่งแฟ้มงานด้วยกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นผลสำเร็จได้ทุกคนตามเป้าหมายที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ในเชิงปริมาณ: ผู้สอบบัญชีสามารถปิดแฟ้มการตรวจสอบในระบกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้สำเร็จ ร้อยละ 90 เชิงคุณภาพ : ผู้สอบบัญชีที่ปิดแฟ้มการสอบบัญชีสามารถจัดทำกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเกณฑ์ คุณภาพได้ร้อยละ 90

สรุป

จากการนำแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานสอบบัญชี คือ โครงการที่ 1 เล่าให้ฟัง ทำให้ดู โครงการที่ 2 คู่มือการใช้งานโปรแกรม EWP อย่างง่าย โครงการที่ 3 บอกเล่าเก้าสิบ และโครงการที่ 4 สร้างทีมงานให้ความรู้โปรแกรม EWP ระดับภาค ไปใช้บางโครงการแล้ว คือ โครงการเล่าให้ฟัง ทำให้ดู พบว่า ผู้สอบบัญชีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครพนม 2 ท่าน สามารถส่งแฟ้มงานด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นผลสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมีการนำแนวทางไปปฏิบัติครบทุกโครงการคาดว่าผู้สอบบัญชีทุกท่านจะสามารถส่งแฟ้มงานด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะต้องมีการสนับสนุนการอบรมเพื่อพัฒนาผู้สอบบัญชีให้สามารถจดบันทึกในกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้ และมีการสนับสนุนงบประมาณสำหรับเครื่องมืออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลของการทำงานของผู้สอบบัญชีเพื่อขยายการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์การใช้กระดาษทำอิเล็กทรอนิกส์ในการบริหารงานสอบบัญชี และศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการงานสอบบัญชีด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา และบุคลากรสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการศึกษาและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศึกษาอิสระฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2557). **วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์**. ค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2557, จาก http://www.cad.go.th/cadweb_org/main.php?filename=cad_vision
- [2] กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี. (2557). **แนวทางการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2558 Road to Quality Excellency**. กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี.
- [3] อนันตยา ชาวเวียง. (2553). **การยอมรับในการนำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการตรวจสอบบัญชีด้วยหลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจและการบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [4] Cooperrider, D.L., Whitney, D.K., & Stavros, J.M. (2003). **Appreciative Inquiry Handbook**. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers.
- [5] ภิญโญ รัตนาพันธุ์.(2556). 603. **พลังได้ซ พลังชีวิตใน Million Dollar Baby**. ค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2557, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/550745>

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สออาร์ (SOAR Analysis)

ผลการวิเคราะห์สออาร์ (SOAR Analysis)		
Strategic Inquiry กลยุทธ์การค้นหา	จุดแข็ง (Strengths) <ol style="list-style-type: none"> 1. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการทำงานเป็นทีม เพื่อนร่วมงานให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3. มีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทุกระดับ อย่างต่อเนื่อง 	โอกาส (Opportunity) <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในปัจจุบันเน้นให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ต้องทันสมัย 2. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่มามีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้การปฏิบัติงานสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น
Appreciative Intent คุณค่าที่ได้รับ	สิ่งที่เราต้องการจะเป็น (Aspirations) <ol style="list-style-type: none"> 1. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์สร้างสรรค์ผลงานสอบบัญชีเชิงคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ 2. ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีสหกรณ์สามารถใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกคน 3. มีคู่มือการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์อย่างง่าย 	ผลลัพธ์ (Results) <ol style="list-style-type: none"> 1. งานสอบบัญชีทุกชิ้นงานได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ 2. ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในการส่งแฟ้มงานทุกคน 3. คู่มือการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์